

Godser og andre større bedrifter (over ca. 450 ha) vil kunne etablere en husdyrproduktion på mere end 750 DE, i det omfang godset inden for bedriften ejer al den nødvendige jord til udbringning af husdyrgødningen.

2) Styrkelse af miljøhensyn

Reglerne i landbrugsloven har en nær sammenhæng med miljølovgivningen, idet hensynet til natur og miljø spiller en stadig større rolle i landbrugspolitikken. Skærpelsen af miljølovgivningens regler om adgang til udbringningsareal i forhold til besætningsstørrelse (harmonireglerne) som følge af EU's nitratdirektiv mv. har således direkte betydning for landbrugslovens regler og administration, idet de til enhver tid gældende harmoniregler er grundlag for fastsættelsen af harmonibehov og arealkrav i henhold til landbrugsloven.

De i lovforslaget omtalte stramninger i reglerne om husdyrhold på landbrugsejendomme vil i samspil med miljølovgivningen modvirke tendensen til en koncentration af husdyrholdet i meget store enheder og bidrage til en bæredygtig udvikling af harmoniske brug.

Lovforslaget indeholder – som ovenfor nævnt – tilføjede regler, der kan give incitament til gennemførelse af frivillige aftaler mellem landmænd og offentlige myndigheder med henblik på etablering af våde enge, herunder bl.a. regler om fradragsarealer mv. Det samme gælder ved andre, lignende landbrug/miljø-projekter, hvor der f.eks. fastsættes dyrkningsrestriktioner, herunder forbud mod udbringning af husdyrgødning, inden for områder hvor drikkevandsressourcer ønskes beskyttet mod nitratforurening.

Herudover giver reglerne i jordkøbsloven mulighed for, at Strukturdirektoratet og de regionale jordkøbsnævne kan gå aktivt ind i sådanne landbrug/miljø-projekter og fremme indgåelse af frivillige aftaler om udtagning af landbrugsjord til etablering af våde enge og lignende ved køb af landbrugsjord. Disse jorder kan således tilbydes de berørte jordbrugere i området som erstattingsjord for den jord, der ikke længere kan indgå i omdriften.

De erhvervede erstattingsjorder kan f.eks. videreføres ved jordfordeling efter reglerne i jordfordelingsloven, hvor der kan ske en forbedring af de berørte ejendommers struktur og jordarrangering.

3) Ejerformer m.m.

Det er et hovedmål med landbrugsloven at bevare selvejet og familiebruget som den dominerende besiddelsesform i dansk landbrug samt at styrke befolkningsudviklingen i landdistrikterne. Med lovforslaget styrkes målsætningerne om selveje og familiebrug bl.a. gennem forslag om stramning af selskabsregler-

ne og udvidelse af reglerne om fortrinsstilling til suppleringsjord for mindre landbrug.

Desuden indeholder lovforslaget – såvel gennem byggeklostrincippet som ved opretholdelse af bopælskravet i forbindelse med erhvervelse af landbrugsejendomme og ved ikke at have uddannelseskrav for erhvervelse af landbrugsejendomme under 30 ha – elementer, der tilgodeser befolkningsudviklingen på landet. Muligheden for at frastykke overflødige landbrugsbygninger med et mindre jordtilliggende og for at genoprette nedlagte landbrugsejendomme opretholdes uændret. Adgangen til at erhverve mindre landbrugsejendomme til beboelse mv. er således et vigtigt element for livet på landet, idet der er en betydelig interesse for sådanne ejerboliger i det åbne land.

For bl.a. at reducere muligheden for omgåelse af landbrugslovens erhvervsregler, f.eks. reglerne om bopælskrav eller fortrinsstilling, foreslås adgangen til selskabers erhvervelse af landbrugsejendomme begrænset, således at selskaber med fremmede investorer, bortset fra pensionskasser og livsforsikrings-selskaber, fremover kun kan erhverve landbrugsejendomme ved dispensation. Desuden skærpes og præciseres reglerne om landmandens rolle i selskaber, der erhverver landbrugsejendomme. Der henvises til bemærkningerne til de enkelte bestemmelser under nr. 30.

Lovforslaget opretholder derimod adgangen til, at enkeltmandsejede og familieejede selskaber kan erhverve en landbrugsejendom uden tilladelse, når de generelle erhvervsbetingelser i forslagens § 20, stk. 1, er opfyldt.

For driftsfællesskaber – som driver ejendomme, der er i personlig eje, eller som ejere af landbrugsejendomme – kan der fastsættes regler, der giver yderligere muligheder for etablering af landbrugsfællesskaber, og som samtidig sikrer sammenhæng med samdriftsreglerne.

Der har således været en øget interesse for forskellige samarbejdsformer mellem jordbrugere, hvor der både kan opnås fordele af social og menneskelig karakter, herunder fællesskab i det daglige arbejde og driftsledelse, og driftsmæssige fordele, herunder såvel driftsøkonomiske som miljømæssige fordele ved en større tilpasningsevne og harmoni mellem de forskellige produktionsgrene inden for fællesskabet. Loven skal derfor give mulighed for udvikling af sådanne fællesskaber.

4) Skærpelse af regler og kontrol

Lovforslaget indeholder en opstramning af regler, hvor der har vist sig en tendens til at anvende reglerne